

Predmet: Zvornik (Grujić Branko i dr.)
Veće za ratne zločine Okružni sud u Beogradu
Broj predmeta: KV. 5/05

Glavni pretres: 01.03.2007.

Izvestaj: Nataša Kandić i advokat Dragoljub Todorović, punomoćnici žratva

Saslušanje svedoka Sretna Lazarevića

Svedok je mobilisan 19. 09. 1991. godine. Kao rezervista policije je radio pri policijskoj stanici u Zvorniku do 4. 04. 1992. godine, kada se SUP Zvornik podelio na muslimanski i srpski deo. Posle osvajanja Zvornika od strane srpskih snaga svedok je prešao u grad Zvornik gde je raspoređen da radi na obezbeđenju objekata, kao što su opština, SUP, sud, banke. Nosio je staru plavu policijsku uniformu. Kasnije u toku rata je dobio novu plavu maskirnu uniformu. Na obezbeđenju navedenih objekata je radio pet dana, zatim je proveo u kući tri dana kada je ponovo mobilisan. Kurir je došao u svedokovo selo Ročevići. Zajedno sa njim iz tog sela pozvano je još desetak rezervnih policajaca. To je bilo 16. ili 17. 04. 1992. godine.

Svi mobilisani su morali da se javе u prostorije nekadašnje fabrike obuće Standard u Karakaju. Tu se nalazila komanda vojske i policije, a glavni u toj zgradi bio je načelnik štaba TO major Marko Pavlović. U *Standardu* je upoznao aktivnog policajca Miloša Milanovića koji mu je rekao da će se formirati zatvor i da će on biti komandir, a svedok Lazarević njegov zamenik. Međutim, Milanović se u roku od dan, dva ozbiljno razboleo i nije mogao da radi kao komandir zatvora. Zatim je Ratno predsedništvo ili Krizni štab (svedok ne zna tačan naziv tela) postavio za komandira zatvora Sredo Vukovića, aktivnog policajca. Bili su još nekoliko dana u *Standardu* i onda su prešli na *Ekonomiju* gde je Sredo Vuković bio komandir, a svedok mu je bio zamenik.

Po dolasku na *Ekonomiju* počeli su da pristižu zatvorenici muslimanske nacionalnosti. Privodili su ih teritorijalci, pripadnici policije i paravojske. O tome ko je formirao zatvor na *Ekonomiji*, svedok je rekao: « pa, opštinsko rukovodstvo, kako da vam objasnim ». A opštinskom rukovodstvu svedok kaže: »Branko Grujić je bio predsednik opštine i predsednik SDS ».

Treća tačka optužnice: ratni zločini na *Ekonomiji*

Zatvor je bio u jednoj prostoriji u prizemnoj zgradbi. Pod je bio od betona. Na polovini te prostorije bile su neke daske. U prostoriji je bila jedna česma sa vodom, wc nije bilo, pa su zatvorenici izlazi napolje. Svi zatvorenici su bili Muslimani, nisu se brijali ni kupali, a hrani su dobijali iz hotela Drina. Naoružani stražari, uglavnom pripadnici rezervnog sastava policije, su obezbeđivali taj zatvor tako što su stražarili ispred zaključanih vrata. Sutradan po dolasku i formiranju zatvora na *Ekonomiji*, došao je major Marko Pavlović i svedok ga je tada prvi put upoznao. Predstavio se kao major Marko Pavlović, bio je u maskirnoj uniformi i naoružan. Svedok je znao da je on bio komandant štaba TO. Pavlović je saslušavao zatvorenike.

Svedoku je poznat jedan slučaj tuče zatvorenika na *Ekonomiji*. Kad su se svedok i Sredo Vuković vraćali sa večere nekakav Crni, koji je bio u uniformi, a svedok ne zna da li je bio vojno

lice ili policajac je tukao zatvorenike, a sa njm su bila još trojica uniformisanih lica. Kada su Sredo Vuković i svedok došli do zatvora Crni je policijskom palicom tukao zatvorenika Fadila Hadžića. Sredo i svedok su ih svu trojicu rasterali. Fadil je ostao do kraja na Ekonomiji. Svedoku nije poznato da je neko teško povređen ili ubijen na *Ekonomiji*.

Sa tridesetak zatvorenika svedok je prebačen u Tehničko-školski centar, gde su bili 10 do 15 dana. Odatle su zatvorenici, mini busom prebačeni u Sud za prekršaje. Tu je bilo šest prostorija, tri sa leve i tri sa desne strane, a na dnu hodnika je bio mokri čvor i bojler. Ukupno je bilo oko tridesetak zatvorenika. Sobe su nekada bile kancelarije 4 x 4m. U svakoj sobi je bilo 5,6 ljudi. Spavali su na itisonima, bio je poneki dušek, čebe. Hrana je dolazila iz hotela Drina. Bio je zadužen jedan čovek, da sa kamionom *tamić* dovozi hranu iz hotela Drina. U sud je dolazio Marko Pavlović koji je saslušavao zatvorenike. U суду за prekršaje su zatvorenici bili više dana nego na *Ekonomiji* i Tehničko-školskom centru. U zatvoru je bio izvesni Ramiz Smailović, njega je poznavao svedok **K** koji je bio komandir policije u Zvorniku. Jednog dana došao je Marko Pavlović i tražio Ramiza. Kada je Ramiz izašao u hodnik jedan krupni civil koji je došao sa Markom Pavlovićem udario je Ramiza, oborio ga na leđa i čizmom ga udarao u predelu grudnog koša. To je bilo u Markovom prisustvu. Ramiz je imao brata koji je dobro poznavao svedoka **K** jer je ranije radio u Zvorniku, a za vreme rata radio je u obezbeđenju potpredsednika muslimanske vlade BIH Muhameda Čengića. Ramiz je dugo čekao razmenu i na kraju je razmenjen.

Muslimane su u zatvor privodili neki iz Loznice, poznati kao Gogićevci, Zebićevci i neke druge paravojne formacije.

Marko Pavlović je doveo u zatvor u sudu za prekršaje Abdulaha Buljubašića, zvanog Bubica. Njega je svedok poznavao jer je pre rata bio vozač direktora fabrike *Glinica* Jefte Subotića. Bubica je bio isprebijan kad ga je Marko Pavlović doveo, pa je svedok pitao Bubicu ko ga je tukao, a on je odgovorio da su ga istukli seljaci u Karakaju: « Tako mi je rekao, seljaci, a nije mi ništa drugo rekao i kaže, nabili mi, sa oproštenjem, kolac u guzicu, kako da kažem, ne znam ja da se izražavam ». Marko Pavlović je kasnije ponovo odveo Bobicu sa još deset zatvorenika u Karakaj. Kasnije je svedok čuo da su svih deset, uključujući Bobicu ubijeni.

Svedoku je poznato da su u upravnu zgradu Novog izvora teritorijalci doveli Divičane koji su ranije bili u zatvoru u Čelopeku. Svedok nije znao za zatvor u Čelopeku, ali je saznao za to preko jedne žene koja se zove Spomenka Stojkić koja je bila Hrvatica, udata za Srbinu, a živila u Čelopeku. Spomenku je uhapsio Marko Pavlović i predao je svedoku sa namerom da je on propusti kroz šake. On to naravno nije uradio, ali je u razgovoru sa njom saznao da su u Čelopeku u Domu kulture bili zatvoreni muškarci koji su iseljeni iz Diviča. Većinu tih Divičana Spomenka je poznавала. Ona je rekla svedoku da su Divičani u logoru u Domu kulture u Čelopeku maltretirani, tučeni, ubijani. Osim informacija o zbivanjima u logoru Čelopek koje je dobio od Spomenke Stojkić, svedok lično nema nikakvih saznanja o tim zbivanjima. Poznato mu je da su Divičani nakon boravka u upravnoj zgradi preuzeća Novi izvor prebačeni u sabirni centar Batković, odakle su kasnije razmenjeni.